

Escolta, Volòdia!
 Autor: **Ramon Erra**
 Editorial: **La Magrana,**
Barcelona, 2010
 Pàgines: 224
 Preu: **18 euros**

Ramon Erra ha escrit una obra àgil, sensual i nostàlgica
 ORIOL DURAN

Ciència

Descobrir els insectes aquàtics

David Bueno

Si ens demanessin de fer una llista dels animals que podem trobar en un indret natural o rural, el més probable és que l'encapçaléssim animals vertebrats, com ara ocells i ratolins, i granotes i peixos, si se'ns acut pensar en els rius i en les zones humides. Però si ho anéssim a comprovar sobre el terreny el més probable és que veiéssim animals invertebrats amb molta més freqüència, com ara cargols, escarabats, mosquits, formigues, aranyes, vespes, abelles, centpeus, papallones i marietes, entre moltes altres. I això si considerem només els invertebrats propis de terra ferma, perquè els rius i els estanys de casa nostra també són plens d'animals invertebrats, sovint més desconeguts.

Gairebé tothom coneix els sabaters, que llisquen suaument sobre l'aigua, i els espiadimonis, que la sobrevolen majestuosos. Però segur que el nombre de persones que coneix les efímeres i les dragues o cuques de capsa, i les nàiades, és molt menor, llevat dels pescadors que les empren d'esquer i els especialistes en recerca folklòrica, respectivament. Tanmateix, si remenem una mica entre les fulles, els còdols i les algues, podrem descobrir tot un món ple de vida d'una gran diversitat, la qual és imprescindible per al manteniment no només dels mateixos ecosistemes aquàtics sinó també dels ecosistemes terrestres adjacents, i que alhora reflecteix la salut i la qualitat de les aigües que l'allotgen.

Per acostar-nos aquest món tan proper i alhora tan desconegut, diversos especialistes, pertanyents al Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis del Museu Industrial del Ter, a Acció Natura, a l'Agència Catalana de l'Aigua i a Rheos Ecology, han unit els seus coneixements i els resultats de les seves recerques per oferir-nos *Espiadimonis, nàiades, sabaters i cuques de capsa*, un llibre naturalista a través del qual ens presenten de manera clara i curulla de bones fotografies, en diversos capítols, els principals animals invertebrats dels rius catalans; els beneficis i perjudicis que presenten; la seva utilitat com a indicadors de l'estat ecològic de les aigües, i la possibilitat de fer-los servir com a eines d'educació i sensibilització ambientals. És un llibre molt complet que pot interessar tant a naturalistes com a educadors i, en general, a qualsevol persona interessada en la natura pròpia del país, i que contribuirà a conscienciar-nos del fet que el coneixement de la fauna i la flora dels nostres rius és un aspecte fonamental per a la consecució d'una bona gestió de l'aigua, que en permeti conjugar les diverses activitats humanes amb la conservació de l'entorn i la biodiversitat que s'hi amaga. *

Espiadimonis, nàiades, sabaters i cuques de capsa
 Edició: **Jesús Ortiz i Marc Ordeix**
 Editorial: **Eumo**
Vic, 2009
 Preu: **20 euros**
 Pàgines: **176**

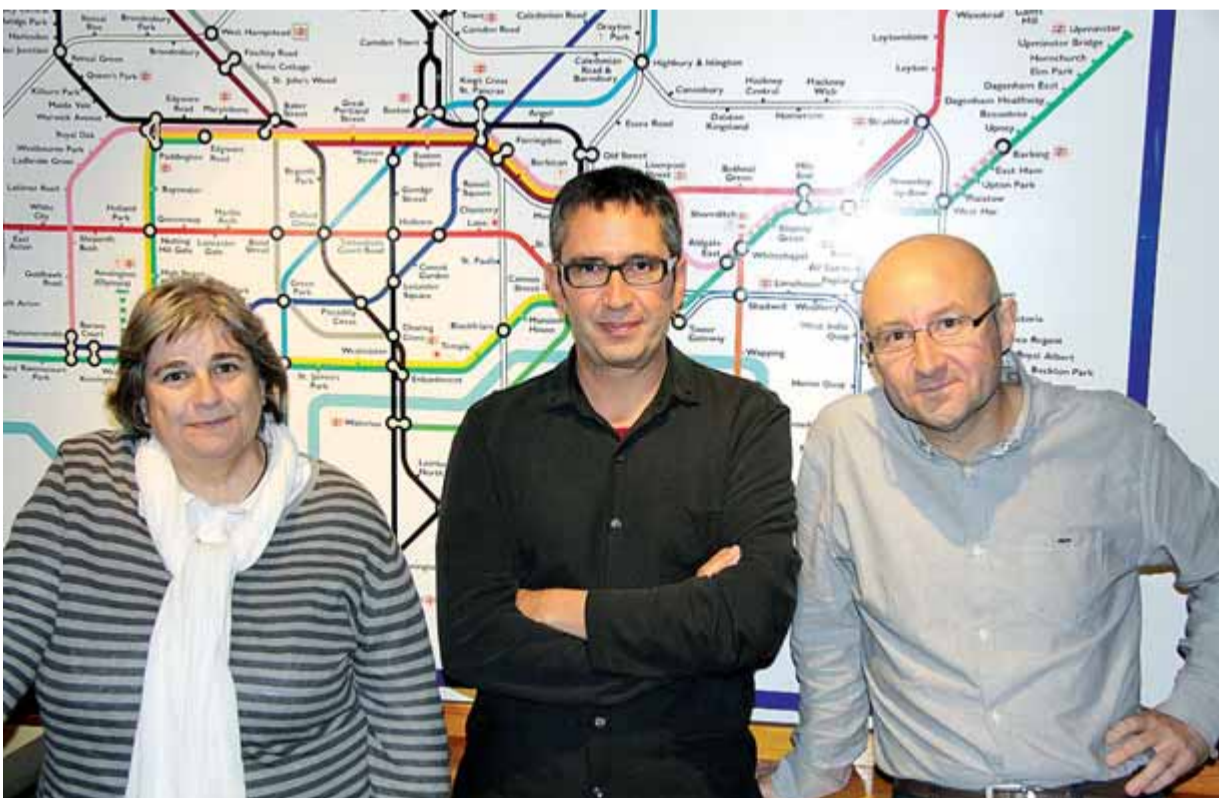
rora, no passava per la porta...

Després de parlar amb els pares respectius i escoltar-ne les seves versions, després d'entrevistar-se amb la poeta Joplin, una hippy retornada dels Estats Units; amb la xerraire Missè i el feixista Tiró, i amb la Maria-Carme, la primera amant de Carlov, els dos aprenents d'historiadors pretenen arribar a "tenir un relat" complet i coherent. Quan més s'hi acosten, però, més complex els resulta el personatge i els punts de vista que l'envolten

(significativament, Carlov mai no es va deixar pintar un retrat), de manera que acaben amb la sensació d'estar només empaitant un fantasma, queden massa caps per lligar en el *patchwork* d'una vida.

La novel·la de Ramon Erra és àgil, sensual i nostàlgica, reivindica els valors de la microhistòria i confirma, una vegada més, el prodigiós domini tècnic narratiu del seu autor, amb les anades i vingudes en el temps. Impressionen les premonitòries i enigmàtiques descripcions

atmosfèriques crepusculars (un cel de lleixiu, una terra que exhala vapors) i un domini dels motius que, com en d'alguns relats de Javier Cercas, es repeteixen i ressonen (uns llavis molsuts, una papallona a l'escot d'una dona, un llit de ferro), i encara ho podrien fer més. "Les grans idees són per la joventut, quan un home es fa vell ha d'abandonar les fixacions", diu un personatge. Què és pitjor, que mori un home o que morin els seus ideals?, es demana el narrador... *

Esperança Camps, Manuel Baixauli i Vicent Usó, són tres dels set membres d'Unai Siset. BORIS TINOCO